CELEVSMA
DE MEDICEIS LAVDIBVS
In Collegio Flor.no Societatis IESV

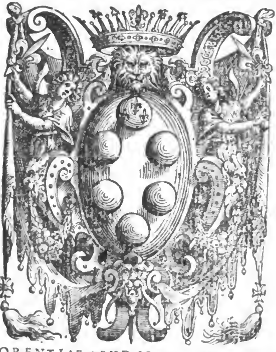
DECANTATVM

INTER PHILOSOPHICA CERTAMINA

FRANCISCI MARIÆ GADDII

Sub auſpicijs Ser.mi Principis

IOANNIS CAROLI MEDICES.

FLORENTIAE APVD SIMONEM CIOTTVM
SVPERIORVM PERMISSV M.DC.XXVIII.

Digitized by Google

Digitized by Google

PROLVSIO.

INTER Nerei geſtientis tripudia, fauſtiſſimos Germanię plauſus, Cęſarum officia ſingularia, Ser.me Princeps, meas inſerã balbutientes voces? venerari potius amplitudinẽ tuam per ima ſubſellia meæ partes eſſent, admirari felicitatem, & gloriam, ſpem nominis inter Auos Tuos ex indole præſtantiſſima, ex tam alta futuræ celſitudinis crepidine, ex tanta Principum beneuolentia ſtudijs, acclamationibus tacitum ominari: Sed animi vehementes impetus ſilentio cohibere fortaſſe prudentioris eſt linguę, non pectoris ardentioris; nemo autem noſtrum omnium, qui non ardeat, & noua quadam hilari-

tate ſubſiliat, dum Te ſuſpicit, & in Te non minus Patriæ ſpes, quam Orbis vniuerſi expectationem inſpicit excitatam, dum ſperat, cum ad maiora ſibi tempus, & ætas aditum patefecerint, viſurum in Te, Tuiſq; præclare geſtis, & MEDICEÆ Virtutis aucta decora, & AVSTRIACÆ nitorem Gloriæ feliciter explicatum. Hæc igitur ſenſa me in hunc locum impulere, vt inter tot omnium voces Te, Sereniſs. Princeps, alloquerer, meoſq; labores Tuo nomini conſecrarem: nec ſane vereor, ne, quamuis hinc maris imperia Tibi Nereus offerat, hinc Italia, Germania ſummis Te honoribus proſequantur, meæ aditus tenuitati claudatur; hoc enim ipſo, quod tuo nomine conueſtita prodeat, quæ per ſe ipſa tenuitas eſt, fiet alienis opibus amplitudo.

THETIS

Digitized by Google

THETIS EXVLTANS.

SVRGE, quid ceſſas? Quate fama pennas,
Ecce felicem citat aura curſum.
Surge: vocali ſtrepuere circum
Tecta metallo.
Volue centenas operoſa luces;
Funde millenas animoſa voces;
CAROLI magnum decus effer ambos
Viſa per axes.
Effer auguſtos generoſa faſces,
Plurimo fętam duce, floridamq;
Regibus prolem, ſuper, & nitentes
Orbibus Orbes.
Hic ama dici vaga buccinatrix,
Concipe hic laudes, vbi ſigna centum
Scripſit Heroum famulata auitis
Gloria palmis.
Alta Reginas amat hic volucres
Cæſarum ſemper domus Auſtriorum;
Hic Hymen pinxit face liliatos
Galliæ amores.
Ergo ſtellatis age fiſa pennis
Fama præ cunctis cane deſtinatum
CAROLVM Sceptris, dominaſq; natum
Ferre bipennes.
Quanta vocali patuere muro.
Æquoris plauſus, patuit vouentis
Sceptra Neptuni decor, & volucrum
Riſus amorum.

Digitized by Google

Adriæ cum Mediceus per vndas
Raderet Princeps iter, & ſuperbum
Victor vndarum tumidis ſecaret
Nauibus æquor.
Exule æquales Aquilone fluctus,
Purius vitro mare, Thraciæq;
Tuſca pellebant animæ micantes
Vela per vndas.
Preſſerat duris rapidos catenis
Æolus ventos, & iniqua filuis
Flabra frænarat ſenior ſeueris
Rector habenis.
Ecce Tritonum chorus, humidiq;
Cærulus regni dominator vnda
Exerit ſumma caput, inquieti
Arbiter Orbis.
Populo crines pater, aureoq;
Dexteram ſceptro grauat, & decenti
Candidus malas ſenio, triſulco
Pulcher in auro.
Dixit, o Regum Soboles, Quiritum
Sanguis o Patrum, radioſa prolis
Flamma Tirrhenæ, geniale Cœli
Sydus Hetruſci.
I, Medicæas iterare palmas,
Qua grauis multa niue pallet Hæmus,
Qua ferox Peluſiacas ad Aras
Latrat Anubis.
I, triumphato dabis alma Thraci
Iura; captiuos tua vindicabunt
Arma Idumæos, vbi fulua ramos
Erigit Arbor.
I, nec immanes Aquilo procellas
Voluet, aut ferrugineis rubebit
Africus pennis, agitare doctus
Africus vndas.

Aura

Aura Tirrhænas Zephiritis alnos
  Spumeo pellet ſale, floreoq;
  Robori Græcis equitabit vndis
    Dexter Iapix.
Ipſe præ Tuſcas bonus ibo claſſes,
  Ipſe Tritonum famulante cætu;
  Ipſe ſubmittam ſpatioſa curuis
    Terga carinis.
Nobili cum ſeruitio ſuperbum
  Preſſeris Taurum, dominoſq; prolis
  Senſerit faſces Garamans Hetruſcæ
    Te duce Princeps.
Arua cum ſeptemgemino rigantem
  Ore, cum læui Pharetra decoros
  Iuſſeris Medos dare Medicææ
    Colla ſecuri.
Otium (credas) petet in patenti
  Prenſus Eoo, ſimul imminenti
  Senſerit pallens nece præliantem
    Fluctibus Auſtrum.
Lurido cum ſippario triformem
  Condidit nubes nigra Noctilucam,
  Certa non certi Medicen rogabunt
    Sydera Nautæ.
Nempe deuictis noua regna terris
  Deſtino ſupplex freta Glaucus; orbe
  CAROLVS victo veniet liquentis
    Arbiter Orbis.
Dixerat; tum fulmineos iugales
  Flectit, Hetruſcos mare qua Penates
  Lambit, & Curru dat ahena velox
    Lora ſecundo.

Digitized by Google

TRITONES
ARCHITECTI.

QVÆ noua diæ fulgura lucis
Viſimus alto fulgere ſaxo?
Quis nouus imbrem luminis orbes
Vibrat in Vitreos Phæbus? amico
Mare tempeſtas aurea vultu
Pingit, & vndas Sole colorat.
Talis Eoas paruulus oras
Veſtit roſeo lumine Titan.
Vnde volucrum riſus amorum?
Vnde repenti læta triumpho
Æquora? Lymphis vnde micantes
Plauſere bono murmure Nymphæ?
Nempe rubenti fulmina dextra
CAROLVS Hoſtem torſit in Haemum,
Et Mediceo fulmine Threſſam
Potuit Claſſem mergere Ponto,
Volucreſq; ſuis orbibus alnos
Diſiecit aquis; viden vt raros
Voret Hæmathios æquore vortex;
Viden armati pondera Thracis
Ærea, pilis, additus enſis,
Ocreæ, Galeæ, Pharetræ, Clypei,
Errat apertas gaza per vndas.
Viden Hetruſcis orbibus Iſter
Subditus altis turget in Vndis.
Ambit Medices Attica faſces,
Phoſphorus ambit; libera nodo
Iam ſeruili Græcia celſos

Erigit

Digitized by Google

Erigit arcus ; viden vt victo
Orbe nitentum Glaucus aquarum
Sceptra Mediceo vouet Heroi.
Ergo, ſonoris quà natat vndis
Gaza rebellis ferrea Turcæ,
Ite ; Mediceum Principis orbem
Fingite ; ſurgat luteus orbis
Vmbone nitens ; ille ſagittis,
Ille Pharetris vtrumq; latus
Formet honori ſtemmatis, arcus
Inferiorem Parthicus Orbem
Paret hoſtili ſuperus ſerto
Purpuret orbis ; Luna coronam
Finget fracto Thracia cornu.
Ite ; e gemino pendeat armo
Turcicus enſis, flammæq; ferax
Tubus ; Hetruſcas ego Threiſſis
Formabo Pilas : vel geminatis
Fingam lunis Principis orbes.
Quis ſcit Hetruſco Cinthia Regi
Impleat orbem ? Quam bene finxit
Dædala Ponti filia pubes
Medicen Haemi ſpolijs Orbem.

Digitized by Google

SYRENES
PSALTRIÆ.

NOS quoque facili choreas gyro
Iuuat agere lenibus vndis,
Mare temperat ſereno
CAROLVS vultu, decus, & voluptas
Tuſcæ CAROLVS Oræ;
Ergo; volucri
Iuuat agere maria pede;
Ite Choreæ.

I maris alti Pſaltria; lymphis
Micet agile corpus apertis,
Sociamq; per Choreas
Duc inæquales aciem; citati
Ite Poplitis orbes;
Ite; volucri
Iuuat agere maria pede;
Ite Choreæ.

Agite, intorto per vaga gyro
Freta, tremula membra ſorores;
Tyrioq; pulcher oſtro
Pingat argutæ labor artis album
Natiua niue pectus;
Ite; volucri
Iuuat agere maria pede;
Ite Choreæ.

Digitized by Google

Ite; canoris CAROLVS vndis
Decor Italus vrget ad orbes,
Tremuloq; pulcra ſaltu
Membra per ſummas iubet ire Lymphas,
Et ciere Choreas;
Ite; volucri
Iuuat agere maria pede;
Ite Choreæ.

Ite; loquaces Aganippæo
Iuuet ebore tangere chordas;
Heliconio ſorores
Aureos cantu Pylij precemur
CAROLO ſenis annos;
Ite; volucri
Iuuat agere maria pede;
Ite Choreæ.

IN

IN MEDICEAM
Gloriam Lymphatici
NEREI GALLIAMBVS.

SIMVL Adriæ per altum decoris nitor Itali,
Noua Cæſarum propago, ſolijq; Medicei
Decus expetita fundit ſua numina Thetidi;
Celeris ſimul per vndas ſpatiatur hilaritas,
Freta geſtiunt citatis agitata tripudijs.
Videt, obſtupetq; Nereus, & ad alta properiter
Reſilit, per ampla circum vada dirigit aciem;
Procul Adria volantis noua lucis initia,
Geminiq; noſcit oris radiantia decora.
Vbi gaudij furorem nequit excutere, velut
Face martia ſubactus ſaliſubſulus agitur,
Veluti petita ferro fera bos nemoriuaga
Ruit, exſilit procella, tonitruq; rapidior.
Mora nulla; concitato crepuit tuba ſonitu,
Tuba, quam fragor coactis Aquilonibus animat;
Reſonant freta, ipſa Thule licet vltima reboat.
Soboles marina centum glomerata manipulis
Adit; ima tum profundi patuere latibula,
Salis hinc per alta Phoci ruit æquorea Phalanx
Cochleis reuincta crines, & olentibus apijs.
Thetin hinc maris iuuentus celeri pede ſequitur,
Quot Achillis ad feretrum fera fata gemuerant.
Caput illa fulguranti bene compta coralio,
Et in erutis Eoi rutilat maris opibus.
Properat canora Syren male flexanima lues;
Zephiris remiſſa ludit ſeges aurea capitis,
Variæq;

Digitized by Google

Variæq; gemma frontis nitidum decorat ebur.
Protheus ſub inde phocis vehitur ſonipedibus;
Agit improba hic petulci ſimul agmina pecoris,
Et aquatiles bicornes, ſatyroſq; capripedes,
Quot in abditis vagantur Thetidis columinibus.
Aderat marina pubes ducis excita crepitu,
Et ad Adriæ nitores fluit impete rapido.
Vbi Medices propinquum decus ore renituit,
Noua ſubſilit voluptas, noua ſurgit alacritas;
Cybelis adacta motu furit vndigena cohors,
Rapitur, agitur, recedit, violenta regreditur,
Choreaſq; mille cano ſuper æquore reparat,
Et ad aſtra pulſa lapſu vada ſalſa reſiliunt.
Ita, ſum prior natantum pater, ora reſoluit,
Dominos ſupina vultus mea ſuſpice ſoboles,
Solijq; diſce noſtri moderantia capita,
Venerare læta frontes, radioſq; Mediceos;
Tulit hæc amica Phœbi, tulit aurea facies
Nitidis notanda gemmis noua munera pelago,
Vt adorea ſuperbum, ſua numina celeret,
Decoriſq; geſtienti ſale, tangeret apicem.
Tuus en procurit Atlas, tua gloria vehitur
Gremio locata noſtro. Iuuat ire, iuuat aquas
Decorare, & oris inter freta linquere ſpeciem.
Honor, inclytæq; laudis iubar inde cooritur
Liquidis vbiq; Regnis; quis Hetruſca recolere
Valeat trophæa Ponti? quoties vada Thetidis
Tepefecit Agareni rubicunda calamitas?
Quoties reciſa Tuſcas fluitare prope rates
Mea ſenſit vnda Threſſæ vaga cornua Triuiæ?
Et Acinaces ad imum pelagus necis auidos
Trepidos metu reſolui? quoties vel Aſiacas,
Vel & Africas carinas freta tergore ruere,
Et Hetruſca compeditas retinacula trahere
Thetis inſecuta vidit? quis in hoſte tremor ineſt,
Vbi Hetruriæ minaces micuere prope pilæ?

Timet

Timet has nefaſta Teucris veteris plaga Pelopis,
Pauet Elis, & Corinthi geminus pauet aditus.
Metuenda iam Micænis tremit acta Cecropia,
Simul & propinqua Chalcis, ſcopuliq; Macedones,
Et Cholchos, & ſub Hæmo ſamothracia gelido;
Timet has pilas Popontis; ſociaſq; Cyaneas,
Vt Hetruſca ſigna fulgent, trepidas metus abigit;
Trepidant & ipſa paruis vada texta Cycladibus,
Cypriaq; militares capiunt fugam abietes.
Simul ac Hetruſca vidit minitantia Clypea
Procul, æſtuoſa Syrtis gemitus tremula ciet,
Et inutiles fragores querebunda reciprocat.
Hic, hic vnus inter vndas Othomania retudit
Metus auſa, furta ſæui lybis vnus inhibuit.
Age iam cohors natantum, maris Imperia tuo
Refer obſequuta Regi, mea ſceptra rape celer,
Cape nobilem Tiaram capitis mea decora,
Simul & Maris potentem cita protrahe clamydem,
Trahe regias quadrigas, quibus æquora moderor,
Soliumq; quo ſolemus dare iura maritimis.
Ferat hæc Hetruſca virtus ſua dona, Mediceo
Ea nomini ſacremus, ſalis aurea decora,
Fluidiq; lora regni manus ardua quatiat.
Famulabor ipſe Nereus, dominaſq; prope pilas
Ferar vnus, & natantum grege, iuſſaq; rapido
Peragam libens volatu, nec Hetruſca refugiam
Iuga ferre, nec decoro retraham caput oneri.
Age, noſce læta pubes noua numina pelagi;
Venerare; mille luſus, age mille ſtrue cohors.
Ea fatus, huc, & illuc velut acta face ruit
Pelagi iuuenta: candens vada fluctus aperuit;
Acies canora concas liquida quatit anima,
Mediceſq; nomen alto docet edere ſonitu.
Properat ſuperba Nereus inſignia rapere,
Simul imperantis aulę comites decora trahunt;
Tethis hinc per Amphitrites legit ima ſola pilas,
Calibis

Calybis pilas Hetruſci, fabrefacta tonitrua,
Vapor igneus quæ in hoſtes cauo ab ęre vomuerat;
Vbi legit, illa ſeno Tethys ordine comitum
Manibus locat ſupinis imitata Mediceum,
Dominumq; ſtemma; vaſti diademata laticis
Super addidit profundi domitor; famula cohors
Volitat iocoſa circum, venerataq; fidibus
Melos addit, & choreis Maris ampla tremefacit.

GRA-

GRATIARVM ACTIO.

AD primum oris aſpectū Tui, Sereniſſime Princeps, plauſit inſueto murmure gratulabundum mare: Quid ni plaudam ego ad Tuæ tantam lucem Humanitatis? agere gratias excitatos inter plauſus inſania eſt; quas ergo Oratione non poſſum, plauſu gratias agam, eo magis nomine gratias, quia ſine fuco gratiæ.

Digitized by Google